

2015. - №2 (57), ч.1. – С. 144-149.

8. Літвінов О.С. Ефективність відтворення нематеріальних ресурсів підприємства / О.С. Літвінов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 6 (168). – С. 39-47.

9. Літвінов О.С. Показники відтворення нематеріальних ресурсів підприємства / О.С. Літвінов // Вісник Донецького національного університету. – Серія В. Економіка і право. – 2015. - №1. – С. 213-218.

nematerial'nykh resursiv pidpriemstva” *Visnyk sotsial'no-ekonomichnykh doslidzhen'*, vol. 2 (57), ch.1, pp.144-149.

8. Litvinov, O.S. (2015), “Efektyvnist' vidtvorennia nematerial'nykh resursiv pidpriemstva” *Aktual'ni problemy ekonomiky*, vol. 6 (168), pp. 39-47.

9. Litvinov, O.S. (2015), “Pokaznyky vidtvorennia nematerial'nykh resursiv pidpriemstva” *Visnyk Donets'koho natsional'noho universytetu. Seriiia V. Ekonomika i pravo*, vol. 1, pp. 213-218.

УДК 330

Мельникова Олександра

Анатоліївна

к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”, Україна

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Анотація

У статті визначено сутність та основні форми інноваційного підприємництва.

Проаналізовано стан і основні передумови розвитку інноваційного підприємництва в Україні. Визначено основні проблеми інноваційного підприємництва в Україні.

Ключові слова: інновації, інноваційне підприємництво, передумови розвитку інноваційного підприємництва

e-mail: alx.melnykova@gmail.com

Melnykova Oleksandra

Ph.D., Associate Professor, SHEE “Kyiv National Economic University named after Vadim Hetman”, Ukraine

PRECONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE

Summary

The article defines the essence and the main types of the innovative entrepreneurship. The article conducts the analysis the current condition and the main preconditions for the development of the innovative entrepreneurship in Ukraine. The article defines the main problems of the development of the innovative entrepreneurship in Ukraine.

Key words: innovations, innovative entrepreneurship, preconditions of the development of the innovative entrepreneurship

На даний час, структурні трансформації в національній економіці України та геополітичні виклики роблять актуальним створення інноваційних форм ведення бізнесу, переорієнтацію існуючих суб'єктів підприємницької діяльності на інноваційну модель розвитку та пошук джерел фінансування інноваційної діяльності. Але не дивлячись на загальну тенденцію до росту витрат на виконання наукових досліджень і розробок, яка пов'язана, перш за все, з інфляційними процесами в економіці, сьогодні помітна тенденція до скорочення питомої ваги підприємств, що займаються інноваціями та кількості впроваджених інновацій на підприємствах України. Так, у 2017 році питома

вага підприємств, що займаються інноваціями скоротилась на 2,7% і сягала всього 16,2% від загальної кількості підприємств, при цьому кількість промислових підприємств, що займаються інноваціями складала: у 2015 році - 15,2% , у 2016 році – 16,6% та у 2017 році – 14,3% від загальної кількості. Негативною тенденцією є скорочення загальної суми витрат на інновації у 2017 році на цілих 60,75% порівняно із 2016 роком [1]. Такі негативні тенденції вимагають великої уваги з боку науковців та практиків до питань становлення інноваційного підприємництва в Україні.

Під інноваційним підприємництвом можна розуміти пошук, створення та впровадження у практику техніко-технологічних й організаційних нововведень на підприємствах, що відповідає основним концептуальним положенням інноваційної моделі підприємництва та є інструментом конкурентоспроможності в сучасних умовах господарювання.

Інноваційне підприємництво може бути реалізовано в різних формах, серед яких найбільш поширеними є такі: створення інноваційної продукції та послуг; використання інноваційних технологій у виробничій сфері, менеджменті, маркетингу і т.д.; посилення соціальної та екологічної відповідальності суб'єкта підприємницької діяльності;

На даний час, в Україні найбільш актуальною проблемою і одночасно важливою передумовою розвитку інноваційного підприємництва є пошук джерел фінансування інновацій. Традиційно основним джерелом фінансування інновацій на підприємствах в Україні залишаються власні кошти, рис.1.

Рис. 1. Джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств у 2017 році, млн.грн. [1]

Разом із скороченням витрат на інноваційну діяльність у 2017 році, з'явилися і позитивні риси розвитку інноваційної діяльності в Україні. Так, нарешті стала більш помітною державна підтримка розвитку інновацій в Україні: у 2017 році збільшилося фінансування інноваційної діяльності за рахунок держбюджету – на 27% порівняно із 2016 роком [1].

Позитивними є зрушення у формуванні інноваційної інфраструктури з боку держави. Так, у 2017 році було створено Раду розвитку інновацій при прем'єр-міністрі з метою налагодження взаємодії та координації між органами

виконавчої влади та суб'єктами інноваційної діяльності. Основним завданням Ради є підготовка пропозицій та рекомендацій щодо вдосконалення інноваційної інфраструктури в країні, нарощування інноваційного потенціалу, підготовка методичного забезпечення щодо вдосконалення державної політики та нормативно-правового забезпечення в сфері інновацій, пошук перспективних інноваційних проектів [2].

У 2018 році урядом планується створення Фонд підтримки інновацій в Україні на що уперше за останні роки закладено в бюджет України фінансування розмірі 50 млн. грн. Ключовим завданням фонду є пошук і відбір інноваційних проектів для надання фінансової допомоги їх реалізації.

Важливою передумовою щодо розвитку інноваційного підприємництва В Україні – є залучення іноземних інвестицій. У 2017 році іноземні інвестиції на фінансування витрат інноваційної діяльності збільшилися у 4,5 разів порівняно із 2016 роком [1]. Але не дивлячись на це, інвестиційні умови в Україні ще складно назвати сприятливими: нестабільність національної економіки, війна на Сході України, недосконалість нормативно-правової бази, занадто високий рівень корупції посилюють ризики для іноземних інвесторів.

Розвиток венчурного інвестування є важливим чинником впливу на розвиток інноваційного підприємництва. На даний час ринок венчурного капіталу в Україні умовно можна поділити на формальний (венчурні фонди) та неформальний (бізнес-ангели). Найбільшим союзом бізнес ангелів України є “Uangel” (Ukrainian angel), який з моменту створення в 2012 році входить до складу “ЕВА” [3, с. 529]. На даний час інвестуванням саме інвестиційного підприємництва займаються такі українські венчурні фонди як: “Унібудінвест”, “Девелопмент Агро”, “ІнтергалБудІнвест”, “Скло-Інвест”, “ОФЕРЕНТ”, “Прем'єр капітал”, “МЕГАПОЛІС-ІНВЕСТ” та інші. Найбільш відомим об'єднанням венчурних фондів в Україні є “Ukrainian Venture Capital Association”. Разом з цим, ринок венчурного інвестування ще знаходиться стадії розвитку і потребує вдосконалення нормативно-правової бази його регулювання.

Отже, можна зробити висновок, що Україна має потенціал і відповідні передумови для розвитку інноваційного підприємництва. При цьому існують проблеми, рішення яких дозволяє прискорити розвиток економіки країни на інноваційній основі. Серед них найбільш вагомими є: соціально-економічна нестабільність; нерозвинена інноваційна інфраструктура; високі економічні ризики, пов'язані з інвестиційною діяльністю в Україні; недосконалий механізм державної підтримки та регулювання інноваційної діяльності недосконалість законодавчої та правової бази. Рішення зазначених проблемних питань дозволить створити відповідні передумови розвитку інноваційного підприємництва в Україні та сформуванню потужний науково-технічний потенціал.

Література:

1. Державна служба статистики України 1. State Statistics Service of Ukraine, available [Електронне джерело] – Режим доступу: at <http://www.ukrstat.gov.ua/>(Accessed 10

References:

1. State Statistics Service of Ukraine, available [Електронне джерело] – Режим доступу: at <http://www.ukrstat.gov.ua/>(Accessed 10

<http://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Урядовий портал: Про утворення Ради з розвитку інновацій [Електронне джерело] – Режим доступу:

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250451778>

3. Ковтуненко К.В. Аналіз неформального і формального сегментів ринку венчурного капіталу України / К.В.Ковтуненко, О.В.Нестеренко // «Молодий вчений». – 2017. - №9(49). – С. 526-531.

September 2018).

2. Uriadovyj portal: Pro utvorennia Rady z rozvytku innovatsij, available at <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250451778>

(Accessed 11 September 2018).

3. Kovtunenکو K.V., Nesterenko O.V. Analiz neformal'noho i formal'noho sehmentiv rynku venchurnoho kapitalu Ukrainy [Analysis of informal and formal segments of the Ukrainian venture capital market], Kherson, Ukraine.

УДК 33.338

Павленко Олександр Вадимович
асистент кафедри економічної
кібернетики та маркетингу,
ДВНЗ «Київський національний
університет технологій та дизайну»

oleksandr.pavlenko@hotmail.com

Pavlenko Oleksandr, Assistant,
Department of Economic Cybernetics
and Marketing,
Kyiv National University of
Technologies and Design

РЕФОРМУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТІВ В УКРАЇНІ

REFORMING UNIVERSITIES IN UKRAINE

Анотація:

В процесі реформування українських університетів важливо саме реформувати їх, а не для знищувати. Для цього необхідно уникати крайнощів і хибного розуміння підприємницької функції, як то прагнення перетворити університет в бізнес-структуру. На практиці підприємницька функція повинна сприяти, а не суперечити, розвитку освітньої і науково-технічної складової. Щоб уникнути крайнощів, рекомендуємо, щоб процес реформування був поступовим і відбувався в рамках державної програми тривалістю не менше 10 років.

Ключові слова: ринок освітніх послуг, підприємницький університет.

Summary:

In the process of reforming Ukrainian universities, it is important to reform them, and not to destroy them. To do this, it is necessary to avoid extremes and misunderstanding of the entrepreneurial function, as the desire to turn the university into a business structure. In practice, the entrepreneurial function should, rather than contradict, promote the development of the educational, scientific, and technical component. To avoid extremes, we recommend that the reform process be gradual and take place within the framework of the state program lasting at least 10 years.

Key words: Market of higher educational services, entrepreneurial university.

Для України реформування університетів є гострою, соціально і економічно важливою проблемою, оскільки університети покликані взяти активну участь в модернізації суспільства й інноваційних перетвореннях економіки [1, 5]. У Національній доповіді «Інноваційна Україна 2020» говориться: «Ми повинні дотримуватися світової практики і створювати всі нормативні умови для стимулювання інноваційної творчості в українських університетах, щоб вони стали потужними підприємницькими академічними центрами, які продукують наукові та освітні продукти, що здатні швидко вийти на ринок... Необхідно також створити спеціальну законодавчу підтримку для формування «об'єднаної» моделі інноваційного циклу в Україні, розробити і